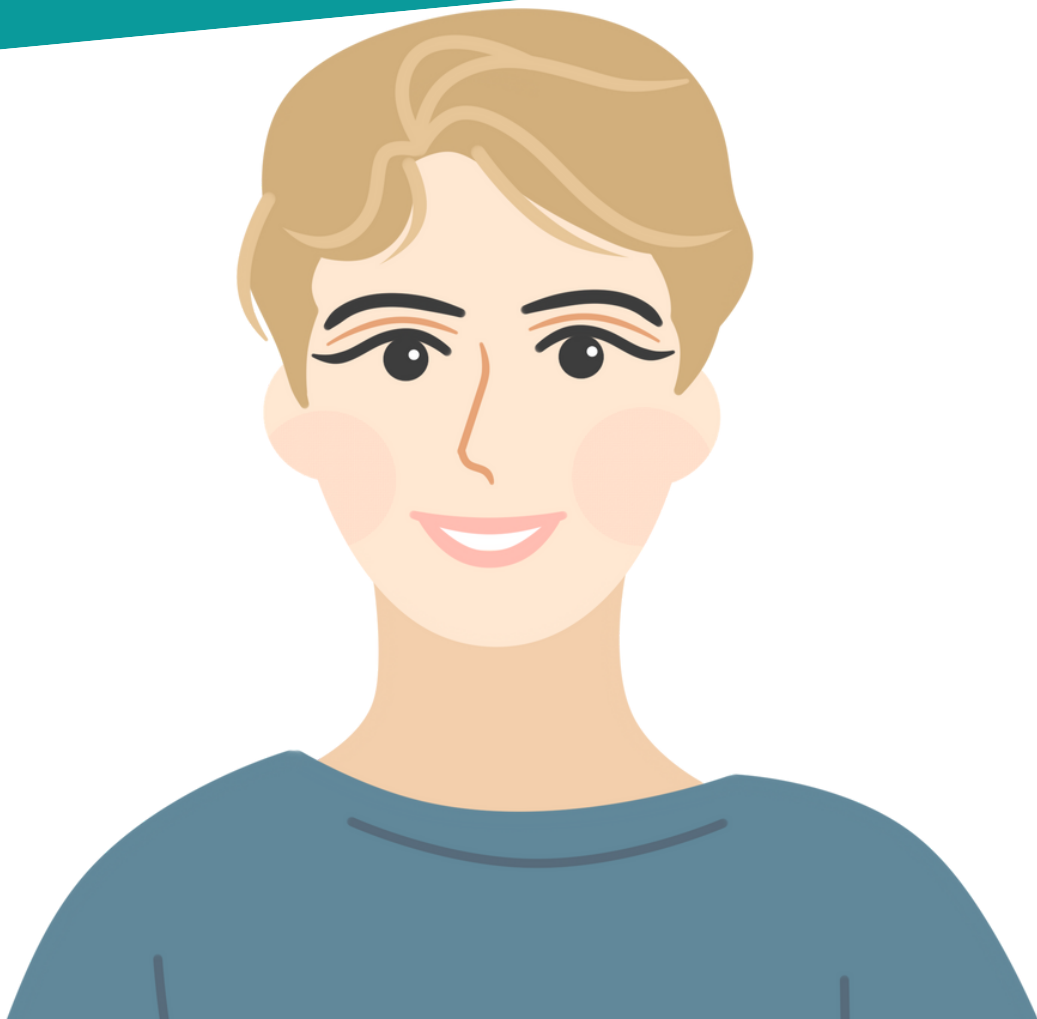

Lenka Novotná

Fakultní/ústavní data stewardka

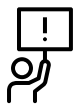
„Mojí prací je ukazovat souvislosti, neučím vědce jen jak vyplnit DMP, ale taky proč na tom záleží.“

Čelím: nízké povědomí o roli data stewarda mezi vědci, velká časová zátěž, nedostatek kapacit.

Můj cíl: vědci rozumí smyslu správy dat, podpora vědecké komunity, posouvat kulturu otevřené vědy.

Potřebuji: kvalitní vzdělávací materiály, prostor pro sdílení zkušeností, institucionální podporu.

Náplň práce

Zajišťuji, aby celá fakulta vhodně spravovala data. Koordinuji politiku **otevřené vědy**, metodicky vedu ostatní a propojuji komunikaci mezi vědci, administrativou a IT. Mou rolí je vytvářet prostředí, kde výzkumníci rozumí smyslu **FAIR** dat, jejich data splňují fair principy a vědí, že rozumná otevřenost má přidanou hodnotu.

Příklad z praxe

Koordinace data management plánu (DMP) a školení FAIR principů

Vedu proces tvorby datových plánů u nových projektů. Připravuji metodické podklady a školím výzkumníky, jak psát DMP smysluplně a ne jen formálně. Často spolupracuji s projektovým oddělením a knihovnou, aby DMP bylo nejen včas odevzdané, ale i použitelné. Výsledkem je sjednocený postup napříč fakultami a kvalitnější data v repozitářích.

Hlavní činnosti

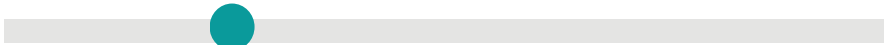
- Tvorba datových politik a metodik
- Školení k FAIR a DMP
- Koordinace OS v projektech
- Podpora pro kvalitní DMP a správné zveřejnění v repozitáři
- Propojování knihovny, IT a vedení

Nástroje a kompetence

- Data Stewardship Wizard
- DMPOnline
- Zenodo
- DSpace
- Excel
- interní šablony DMP
- Znalost Horizon, GAČR a MŠMT
- Podpora pro kvalitní DMP
- Metodické vedení a školení FAIR

MŮJ PROFIL

BLÍZKOST VÝZKUMU

Administrativa

Výzkum

ZNALOST IT

MS Office

Programování

ROZSAH PŮSOBNOSTI

Tým

Instituce

ZAMĚŘENÍ ROLE

Práce s daty

Školení

Příklad z praxe 1

Fakultní/ústavní data stewardka

Role data stewarda

- **Pomáhá** výzkumníkům krok za krokem vytvořit kvalitní DMP a pochopit jeho smysl.
- **Koordinuje** komunikaci mezi výzkumníky, projektovým oddělením a knihovnou.
- **Vytváří metodiky** a školení, která sjednocují praxi napříč fakultami.
- **Působí jako mediátor** mezi strategií univerzity a každodenní výzkumnou praxí.

Kompetence

- Znalost požadavků grantových agentur (Horizon Europe, GAČR, MŠMT).
- Schopnost vysvětlit komplexní pravidla jednoduše a prakticky.
- Vedení školení, koordinace týmů, tvorba metodických dokumentů.

Nástroje

Data Stewardship Wizard	Excel
interní šablony DMP	Zenodo
DMPOnline	DSpace

Podpora výzkumníků při tvorbě data management plánů (DMP) a zajištění souladu s politikou otevřené vědy.

Scénář Na instituci se chystá několik projektů do programu Horizon Europe. Každý z nich vyžaduje DMP, který musí být v souladu s principy FAIR a požadavky poskytovatele. Fakultní/ústavní data stewardska, se zapojuje do procesu hned od začátku. Pomáhá výzkumným týmům pochopit, co od nich grantové agentury očekávají, a překládá administrativní a metodické požadavky do srozumitelného jazyka.

Na úvodním workshopu představí DMP šablonu vytvořenou v Data Stewardship Wizard, vysvětlí rozdíl mezi otevřenými a citlivými daty, a společně s týmy vyplňuje první části formuláře. V průběhu projektu průběžně kontroluje, že DMP odpovídá aktuálním datovým politikám a že je uložen ve vhodném repozitáři. DMP pak pravidelně s vědci upravuje. Současně připravuje podklady pro vedení instituce o tom, jak fakulta plní své závazky vůči politice otevřené vědy.

Přínos pro instituci

Projekty splňují všechny požadavky poskytovatelů financí na otevřenou vědu a instituce se vyhne administrativním a právním chybám.

Zavedení jednotných metodik zvyšuje efektivitu a transparentnost práce s daty.

Posiluje se kultura otevřenosti a sdílení praxe a dat napříč fakultami.

FAIR zlepšuje správu a dohledatelnost dat napříč univerzitou, zvyšují důvěryhodnost instituce vůči partnerům a poskytovatelům financí.

Přínos pro vědce

Zefektivnění práce vědců, propojení v rámci oboru, ochrana proti ztrátě dat.

Díky podpoře se vědci orientují v licencích, metadatech i repozitářích a mají větší důvěru k otevřenému sdílení.

Data jsou snadněji dohledatelná, přístupná a znovu použitelná vědci tak mohou lépe navazovat na existující výzkum.

Ušetří čas a získají jistotu, že jejich projekt splňuje požadavky poskytovatelů.